

Innst. S. nr. 114

(2002-2003)

Innstilling til Stortinget fra Stortingets presidentskap

Innstilling fra Stortingets presidentskap om enkelte forhold vedrørende granskingskommisjonen for Mehamn-ulykken

Til Stortinget

BAKGRUNN

Stortinget gjorde 16. desember 2002 følgende vedtak, i samsvar med Innst. S. nr. 74 (2002-2003) fra kontroll- og konstitusjonskomiteen:

"Stortinget ber Presidentskapet om å oppnevne en granskingskommisjon for Mehamn-ulykken og utarbeide mandat for denne."

Presidentskapet har fastsatt følgende mandat for granskingskommisjonen:

"1. Kommisjonen skal foreta en bred gransking for å klarlegge alle omstendigheter ved hendelsesforløp og årsaksforhold knyttet til luftfartsulykken med Twin Otter LN-BNK nær Gamvik den 11. mars 1982. Videre skal det undersøkes om det hefter mangler ved norske offentlige myndigheters medvirkning i forbindelse med de tidligere granskinger av ulykken.

Det forutsettes at kommisjonen benytter ekstern kompetanse både nasjonalt og internasjonalt i den grad det er nødvendig og ikke er i strid med kravene til uavhengighet i mandatet. Det forutsettes også at kommisjonen oppretter dialog med de personer og instanser som kan opplyse saken. Mandatet omfatter ikke stillingtagen til ansvar, verken av strafferettslig eller sivilrettslig art.

Kommisjonen skal være uavhengig i forhold til Stortinget, Regjeringen og alle impliserte parter i luftfartsulykken som undersøkes. Kommisjonen skal også være uavhengig i forhold til tidligere granskinger av ulykken og de som har deltatt i disse granskinger. Kommisjonsmedlemmene skal fortløpende vurdere sin egen habilitet og sikre at allmennhetens tillit til kommisjonen opprettholdes.

I den grad granskingskommisjonens arbeid medfører kontakt eller samarbeid med fremmed makt, skal Utenriksdepartementet orienteres, og departementet skal koordinere slik kontakt/samarbeid.

Kommisjonen skal utarbeide en rapport med kommisjonens konklusjoner, som avgis til Stortingets presidentskap innen 1. juni 2004. Kommisjonen skal sette i gang undersøkelsene så snart som mulig, og avslutte dem uten ugrunnet opphold.

2. Presidentskapet forutsetter at Regjeringen medvirker til at alt materiale fra de tidligere granskningene av ulykken og mulig annet materiale som foreligger hos offentlige myndigheter av interesse for kommisjonens arbeid, stilles til rådighet for kommisjonen.
3. Kommisjonen antar selv den sekretærhjelp og engasjerer den ekspertise den finner nødvendig."

Som medlemmer av kommisjonen har Presidentskapet etter drøftelse med gruppelederne oppnevnt følgende:

- Tidligere førstelagmann Gaute Gregusson, Tromsø, leder
- Lagdommer Brit Seim Jahre, Oslo
- Professor Torstein Fanneløp, Åsgårdstrand
- Seniorforsker Ranveig Kviseth Tinmannsvik, Spongdal
- Flykaptein Lars Deremo, Stockholm
- Forsker, professor II Svein-Erik Hamran, Skedsmokorset
- Tidligere biskop Ola M. Steinholt, Tromsø
- Administrerende direktør Gudrun Rollesfsen, Hammerfest

For de tre foregående granskingskommisjonene som Stortinget har oppnevnt, har Stortinget vedtatt å be Regjeringen bruke den kompetansen den har etter gjeldende lovgivning til å fritta nåværende og tidligere tjenestemenn for taushetsplikt overfor kommisjonen. Gjennom media er det kjent at Forsvarssjefen har besluttet å fritta nåværende og tidligere ansatte i Forsvaret for taushetsplikt overfor en granskingskommisjon

om Mehamn-ulykken. Trolig fins det også andre nåværende eller tidligere offentlige tjenestemenn som kan sitte med opplysninger av interesse for kommisjonen, og som bør fritas for taushetsplikt overfor den. Derfor synes det å være behov for et vedtak av Stortinget med anmodning til Regjeringen om slikt fritak. Presidentskapet fremmer forslag om at Stortinget gjør et slikt vedtak.

I samsvar med mandatets pkt. 2 foreslår Presidentskapet videre at Stortinget vedtar som forutsetninger at det materiale som måtte foreligge hos offentlige myndigheter fra andre undersøkelser som er avsluttet, stilles til kommisjonens disposisjon, og at alle offentlige arkiver og mulig annet materiale stilles til rådighet for kommisjonen.

Presidentskapet foreslår at det blir bevilget midler over en spesiell post på Stortingets budsjett til granskingskommisjonen, og fremmer forslag om en tilleggsbevilgning på 7 mill. kroner på budsjettet for 2003. Etter Presidentskapets oppfatning er det viktig å sikre god kommunikasjon med representanter for de pårørende etter flyulykken. I denne summen er det også innlagt midler til ivaretagelse av slik kontakt med pårørende som anses tjenlig. Kommisjonen vil selv ta standpunkt til på hvilken måte dette skal organiseres.

Presidentskapet fremmer dessuten Innst. O. nr. 61 (2002-2003) om en lov som går ut på at Mehamn-kommisjonen får myndighet som en domstol til å avhøre vitner mv. direkte for kommisjonen.

PRESIDENTSKAPETS TILRÅDING

Presidentskapet viser til ovenstående og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

1. Stortinget ber Regjeringen bruke den kompetanse den har etter gjeldende lovgivning til å fritta nåværende og tidligere tjenestemenn for taushetsplikt overfor granskingskommisjonen for Mehamn-ulykken.
2. Stortinget forutsetter at det materiale som måtte foreligge hos offentlige myndigheter fra andre undersøkelser som er avsluttet samt alle offentlige arkiver og mulig annet materiale, stilles til kommisjonens disposisjon.
3. På statsbudsjettet for 2003 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
41		Stortinget	
	21 (ny)	Spesielle driftsutgifter, Granskingskommisjonen for Mehamn-ulykken, kan overføres, bevilges med	7 000 000

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 30. januar 2003

Jørgen Kosmo

Inge Lønning

Lodve Solholm

Odd Holten

Berit Brørby